

Ochrana dělnická.

Zákon ze dne 3. července 1924, č. 170, o hornických soudech rozhodčích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Ustanovení zákona ze dne 25. února 1920, č. 145 Sb. z. a n., jímž se ustanovují hornické rozhodčí soudy, nahrazují se těmito pravidly:

§ 1. — ⁽¹⁾ Hornické rozhodčí soudy zřízeny jsou v sídlech revírních rad při hornictví, a to: v Praze, Plzni, Trutnově, Mostě, Karlových Varech, Českých Budějovicích, Moravské Ostravě, Brně a Bratislavě.

⁽²⁾ Vláda se zmocňuje v případech naléhavé potřeby měniti sídla těchto rozhodčích soudů.

⁽³⁾ V Praze zřizuje se vrchní hornický soud rozhodčí.

⁽⁴⁾ Výlohy za potřebné místnosti a kancelářské potřeby těchto soudů hradí stejným dílem revírní rady a majitelé dolů dotčeného okresu.

§ 2. — ⁽¹⁾ Hornickým rozhodčím soudům náleží výlučně rozhodovati:

a) o odvoláních závodní rady nebo závodní správy (majitele dolu) z výroku revírních rad ve sporech mezi závodní správou a závodní radou (§ 19 zákona ze dne 25. února 1920, č. 144 Sb. z. a n., o závodních a revírních radách při hornictví);

b) o stížnostech závodní rady (rady zřízenců při revírní radě) do propuštění zaměstnance z práce z trestu bez výpovědi mimo případy propuštění dle § 202 obecného horního zákona, stalo-li se bez souhlasu závodní rady (rady zřízenců při revírní radě);

c) o stížnostech zaměstnanců do propuštění z práce bez výpovědi, k němuž došlo bez souhlasu závodní rady (rady zřízenců při revírní radě), nebo do uložení disciplinárních trestů;

d) o žádostech závodní správy o zrušení pracovního nebo služebního poměru se členem závodní nebo revírní rady (rady zřízenců při revírní radě) a jeho náhradníkem, vyjma případy uvedené v § 11 zák. č. 144/1920 Sb. z. a n.;

e) o odvolání zaměstnanců, po případě závodní správy (majitele dolu) z výroku závodní rady (rady zřízenců při revírní radě) ve sporech mzdových a platových a o zrušení pracovního nebo služebního poměru;

f) o žalobách zaměstnanců ve sporech mzdových a platových a o zrušení služebního nebo pracovního poměru, nevydala-li závodní rada (rada zřízenců při revírní radě) ve věci samé rozhodnutí do 15 dnů po podání žádosti, anebo nesplní-li závodní správa (majitel dolu) závazku uloženého jí výrokem závodní rady (rady zřízenců při revírní radě), aniž by se odvolala k rozhodčímu soudu.

⁽²⁾ Rozhodčí hornický soud rozhoduje výlučně i ve mzdových a platových věcech, disciplinárních věcech stížnostních a o propuštění zaměstnanců závodů, na kterých není závodní rady.

§ 3. — ⁽¹⁾ Hornický rozhodčí soud je složen ze 2 zástupců podnikatelů, 2 zástupců zřízenců, 2 zástupců dělníků a předsedy. Jako stálý odborný poradce působí zástupce revírního báňského úřadu. Jednotlivé případy rozhodují paritní senáty, složené po 2 přísedících z každé zúčastněné skupiny. Sestaviti senát náleží předsedovi.

⁽²⁾ Přísedící navrhuji příslušné organizace a potvrzuje ministr veřejných prací, který jmenuje zástupce revírního báňského úřadu. Nepodá-li příslušná organizace návrhu do 14 dnů po doručení úřední výzvy, jmenuje ministr

veřejných prací počet přisedících připadající na dotyčnou organizaci. Funkce přisedících a jejich náhradníků trvá 4 roky.

(³) Před uplynutím tohoto období zproští po slyšení příslušné organizace ministr veřejných prací členy ze skupin zájemníků jejich funkce, změní-li se jejich zaměstnání do té míry, že nejsou již povoláni zastupovati příslušnou skupinu, nebo přestanou-li býti členy odborové organizace, která je navrhla.

(⁴) Člen hornického rozhodčího soudu budiž také zbaven této funkce, zanedbává-li trvale své povinnosti anebo ztratí-li volební právo do obecního zastupitelstva.

(⁵) Předsedu a jeho zástupce volí přisedící. Předsedou může býti jen soudce z povolání z obvodu, pro který jest rozhodčí soud zřízen.

(⁶) Nebyla-li volba jednomyslná, ustanoví předsedu ministr veřejných prací po dohodě s ministrem spravedlnosti, jemuž náleží v každém případě potvrditi volbu.

§ 4. — (¹) Členům rozhodčího soudu stanoví se potřebný počet náhradníků; za člena zaneprázdněného neb odpadlého z jiného důvodu nastupuje náhradník z jeho skupiny.

(²) O náhradnících platí ustanovení § 3, odst. 2. až 4.

§ 5. — Členové rozhodčího soudu složí do rukou předsedy slib, že budou vykonávati úřad podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a že zachovají úřední tajemství.

§ 6. — Odvolání, stížnosti, žádosti a žaloby podají se u rozhodčího soudu písemně, a to v případech, ve kterých podle platných předpisů netřeba vydati písemný výrok neb sdělení, nejdéle do 30 dnů od vzniku nařikáného skutku; odvolání a stížnosti nejdéle do 15 dnů od doručení výroku nebo sdělení vzatého v odpor.

§ 7. — O odmítnutí a vyloučení předsedy nebo přisedícího rozhodčího soudu platí obdobně příslušná zákonná ustanovení o odmítnutí a vyloučení soudce v řízení civilním. O námitkách proti přisedícímu rozhoduje předseda rozhodčího soudu, o námitkách proti předsedovi rozhoduje předseda vrchního hornického rozhodčího soudu, v obou případech s konečnou platností.

§ 8. — Líčení před rozhodčím soudem jest veřejné. Rozhodování děje se většinou hlasů všech členů soudu. Předseda hlasuje na konec. Zástupce revírního báňského úřadu nesmí býti při hlasování.

§ 9. — Strany mohou se před rozhodčím soudem dáti zastupovati druhy z povolání anebo zmocněnci příslušných odborových organizací, jejich jednateli nebo zřizenci. Advokáti z povolání nesmějí stran zastupovati.

§ 10. — (¹) Rozhodnutí vyhlásí předseda hned po tajné poradě veřejně. Rozhodnutí budiž písemně vyhotoveno, podepsáno předsedou a dodáno stranám nejdéle do 8 dnů. Rozhodnutí budiž opatřeno důvody, ve kterých se také vylíčí stručně sporný děj. Soud může také vyřknouti, má-li býti rozhodnutí veřejně vyhlášeno na závědě nebo v novinách.

(²) Předseda prohlásiv rozhodnutí, poučí strany o právu odvolacím, jeho objemu a o lhůtě odvolací. Stejně poučení budiž uvedeno i v písemném vyhotovení rozhodnutí.

§ 11. — (¹) Do rozhodnutí hornického rozhodčího soudu jest možno podati, pokud hodnota sporu překročuje 100 Kč, odvolání k vrchnímu hornickému rozhodčímu soudu do 15 dnů ode dne doručení z důvodů, že rozhodnutí odporuje spisům, spočívá na nesprávném právním posouzení

věci, nebo že řízení je stíženo zmatkem nebo vadou, které zavinily nesprávné rozhodnutí ve věci.

(²) Kde nejde o nárok na určitou částku peněžitou, platí za hodnotu předmětu sporu částka, kterou udá strana v podání. Není-li hodnota udána nebo odporuje-li druhá strana udané výši, jakož i jeví-li se udaná hodnota zřejmě nesprávnou, stanoví hodnotu předmětu sporu soud podle volného uvážení a může k tomu cíli k návrhu stran nebo i z úřední moci provést šetření a důkazy.

(³) O odvolání rozhoduje vrchní rozhodčí soud s konečnou platností.

§ 12. — (¹) Vrchní hornický rozhodčí soud skládá se ze tří soudců z povolání, z nichž jeden předsedá, a ze dvou přísedících po jednom z každé zúčastněné skupiny. Předsedu, soudce z povolání a jejich zástupce ustanovuje ministr veřejných prací v dohodě s ministrem spravedlnosti. Přísedící a potřebný počet náhradníků jmenuje ministr veřejných prací po návrhu příslušných odborových organizací.

(²) O přísedících vrchního hornického rozhodčího soudu platí obdobně ustanovení § 3, odst. 3. a 4., § 5 a § 7.

(³) O námitkách proti soudcům z povolání rozhoduje předseda; o námitkách proti tomuto rozhoduje vrchní hornický rozhodčí soud za předsednictví zástupce předsedova.

§ 13. — Jednání před rozhodčím soudem a vrchním rozhodčím soudem je prosto kolkův a poplatkův.

§ 14. — (¹) Úřad člena rozhodčího soudu a vrchního rozhodčího soudu je čestný. Přísedící má právo pouze na náhradu skutečných výloh a případného ušlého výdělku. Útraty přísedících z řad zaměstnanců hradí příslušná revírní rada a přísedících z řad zaměstnavatelů jejich organizace. Odměny předsedům, jejich zástupcům, soudcům vrchního rozhodčího soudu a stálým odborným poradcům platí stát.

(²) Držitel závodu nebo jeho zmocněnec nesmí dělníky a zřízence omezovati, ani poškozovati v jejich činnosti jako přísedících rozhodčího soudu nebo vrchního rozhodčího soudu.

(³) Přísedící rozhodčího soudu nebo vrchního rozhodčího soudu mohou po dobu této své funkce býti zaměstnavatelem propuštěni ze služby jen za souhlasu rozhodčího, případně vrchního rozhodčího soudu. Tohoto souhlasu není však třeba v těchto případech; byl-li přísedící rozhodčího nebo vrchního rozhodčího soudu pravoplatně odsouzen pro zločin, přečin nebo přestupek ze ziskuchtivosti nebo proti veřejné mravopoctnosti, dále nakládal-li zle se svým zaměstnavatelem, jeho zástupcem anebo členem jeho rodiny nebo se svým spoluzaměstnancem, zejména ohrožoval-li svobodu jeho přesvědčení, konečně urazil-li hrubě osoby posléz uvedené.

§ 15. — (¹) Svévolné vedení a svévolné protahování sporu trestá se pořádkovými peněžitými pokutami, které připadají revírní radě ve prospěch všeobecných dobročinných zařízení hornických, a k návrhu strany také prisouzením útrat sporu. Předseda pečuje, aby při ústním jednání zachován byl pořádek. Pro porušení pořádku může předseda uložit pořádkové pokuty do 300 Kč. Přísedící, kteří se do sezení rozhodčího nebo vrchního rozhodčího soudu bez řádné omluvy nedostaví vůbec anebo v ustanovenou hodinu, opustí předčasně jednání anebo zanedbávají své úřední povinnosti jiným způsobem, potrestá předseda trestem pořádkovým až do 300 Kč, jakož i uloží jim náhradu nákladů způsobených zanedbáním. Omluví-li se obmeškaly dodatečně a omluva jeho bude shledána dostatečnou, může předseda pořádkový trest i výrok

o náhradě nákladů odvolati. Proti opatřením předsedovými stížnost není přípustna.

(²) Je-li nedostavením se přisedících znemožněno jednání soudu, určí předseda nový rok, při němž potom rozhodne předseda s těmi přisedícími, kteří se dostavili, u vrchního rozhodčího soudu předseda se soudci z povolání. V pozvání budiž na toto ustanovení upozorněno.

§ 16. — Pro řízení před rozhodčími soudy platí, pokud v tomto zákoně není nic zvláštního uvedeno, předpisy civilního řádu soudního, platného v sídle rozhodčího soudu první stolice.

§ 17. — (¹) Odvolání do rozhodnutí rozhodčího soudu musí být podána ve dvou stejnopisech u soudu, který rozhodl v první stolici. Opožděně podaná odvolání buďtež rozhodčím soudem první stolice odmítnuta.

(²) Rozhodčí soud doručí odpůrci stěžovatelovu jeden stejnopis odvolání se sdělením, že může podati odpověď v konečné lhůtě 15denní od doručení odvolání.

(³) Vrchní rozhodčí soud přezkoumá nález rozhodčího soudu v mezích návrhů v odvolání učiněných. Nová tvrzení o skutcích nebo důkazy mohou být předneseny před vrchním rozhodčím soudem toliko k tomu, aby byly podporovány nebo vyvráceny důvody v odvolání uvedené.

(⁴) Vrchní rozhodčí soud rozhoduje o odvolání v sezení neveřejném bez předchozího ústního jednání, může však, je-li toho potřeba, naříditi ústní jednání. Pro toto ústní jednání platí předpisy o řízení před rozhodčím soudem s tou odchylkou, že strany mohou být zastoupeny advokáty.

§ 18. — Právoplatné rozsudky rozhodčích soudů a vrchního rozhodčího soudu a narovnání u nich vykonávají se soudní exekucí.

Článek II.

Pro spory, jež náležejí podle článku I. do příslušnosti hornických rozhodčích soudů, avšak v den účinnosti zákona byly již zahájeny u řádných soudů, zůstávají řádné soudy příslušny.

Článek III.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provéstí jej ukládá se ministru veřejných prací v dohodě s ministry spravedlnosti, průmyslu, obchodu a živností a sociální péče.

(Vyhlášen v č. 85. Sb. z. a n. dne 28. července 1924.)

Vyhláška předsedy vlády ze dne 15. července 1924, č. 175, o statistice stávek a výluk.

Podle § 10 zákona ze dne 28. ledna 1919, č. 49 Sb. z. a n., o organizaci statistické služby, vyhláší:

Podle usnesení Statistické rady státní ze dne 20. června 1924 ve schůzi výboru pro statistiku sociální, jemuž bylo dáno plenárním usnesením Statistické rady státní ze dne 22. května 1924 — podle § 6, odst. 2., vládního nařízení ze dne 28. listopadu 1919, č. 634 Sb. z. a n. (Statut Statistické rady státní) — zmocnění, aby se usnesl s konečnou platností, budou prováděna statistická šetření pro celé území republiky o stávkách a výlukách s platností od 1. ledna 1924, a to:

I. v zemědělství, lesnictví a rybářství;

II. v průmyslu, živnostech, obchodu a dopravě, kde až posud byly příslušné předpisy a dotazníky upraveny s platností od